

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

*Lovavdelingen
Forskriftsenheten*

FINANSDEPARTEMENTET

28. SEP. 2006

Saksnr.

06/1330-78

Arkivnr.

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
06/1330 FM KNH
05/1611 FM IG

Vår ref.
200606388 EF IRJ/HBO/an

Dato
27.09.2006

Merknader til nytt kapitaldekningsregelverk – utkast til forskrifter

Vi viser til Finansdepartementets to ulike brev 29. juni 2006 vedrørende utkast til forskrifter om nytt kapitaldekningsregelverk og brev 10. juli 2006 vedrørende forskrift om tilsyn og kontroll med store engasjementer til banker, finansieringsforetak, verdipapirforetak mv.

Forskriftsenheten har vurdert de regeltekniske sidene ved utkastene. Vi viser til vedlagte kopier av forskriftsutkastene med enkelte påtegninger, og har i tillegg følgende merknader:

Selve høringsprosessen fremstår som lite oversiktlig. Det er sendt flere brev med høring av forskrifter om det samme sakskompleks. Brevene er sendt over en kortere periode, 14. juni til 10. juli, hvorav to brev er datert 29. juni og har delvis likt delvis ulikt innhold. En slik presentasjon gjør det etter vårt skjønn unødvendig tidkrevende og vanskelig for høringsinstansene å få oversikt over det regelverket de skal uttale seg om. Det er grunn til å tro at færre instanser ser seg i stand til å gi meningsfulle høringssvar og at uttalelsene departementet mottar også kan være mindre treffende enn de ville ha vært med en mer oversiktlig høring.

1. Utkast til forskrift om anvendelse av soliditetsregler på konsolidert basis mv.

Til §§ 1, 6 og 8

Paragrafene 1, 6 og 8 inneholder bare ett ledd, og det bør derfor ikke benyttes

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersgt. 42

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org. nr.: 972 417 831

Lovavdelingen
Telefaks
22 24 27 25

Saksbehandler
Herman Bondeson
22 24 51 89

leddnummerering, jf. Justisdepartementets veiledning "Lovteknikk og lovforberedelse" side 64.

Til § 2

Definisjonen av "finansiell gruppe" er ikke umiddelbart enkel å forstå. Det kan reises spørsmål om det er tilstrekkelig at to foretak er involvert. Språklig er det ikke naturlig å betegne to foretak som en "gruppe". Slik § 2 første ledd er formulert, kan det synes som om det kreves at det må foreligge minst to institusjoner som nevnt i § 1, som har kapitalinteresse i eller er underlagt felles ledelse med et annet foretak. Ordlyden tyder også på at dette andre foretaket da vil inngå i den finansielle gruppen, selv om foretaket er av en annen art enn dem som er nevnt i § 1. Tillegget "norsk eller utenlandsk" (foretak) er unødvendig. Dersom formuleringen "norsk eller utenlandsk" brukes i § 2 første ledd, oppstår spørsmålet om en har ment å avgrense mot utenlandske foretak ved begrepet "et annet foretak" i § 3 første ledd.

Forutsatt at det er tilstrekkelig med to institusjoner for å danne en gruppe, og det ikke er meningen at det foretaket institusjonene har felles ledelse med eller kapitalinteresse i, inngår i gruppen dersom det ikke er institusjon som nevnt i § 1, foreslår vi følgende definisjon til overveielse:

"(1) Med finansiell gruppe menes to eller flere institusjoner som nevnt i § 1 som alle har en kapitalinteresse i eller sammen er underlagt felles ledelse med et annet foretak."

Definisjonen av tverrsektoriell finansiell gruppe i fjerde ledd bør plasseres nærmere definisjonen av finansiell gruppe. Vi går ut fra at det er meningen at det skal foreligge en tverrsektoriell gruppe også dersom den består av bare en bank og et forsikringsselskap, bare et finansieringsforetak og et forsikringsselskap osv. Dette fremgår ikke helt klart slik bestemmelsen nå er formulert.

Konstruksjonen "og/eller" skal normalt ikke brukes i lovspråk, jf. "Lovteknikk og lovforberedelse" side 65. Bruken av "og/eller" i oppregningen gjør det her uklart hva som omfattes av definisjonen, og vi anbefaler at definisjonen presiseres til det ene eller det andre alternativet.

Hele § 2 må i alle tilfelle skrives om, siden bestemmelsen ikke er formulert i hele setninger. Vi foreslår etter dette følgende formulering til overveielse:

"§ 2 Definisjoner

(1) Med finansiell gruppe menes to eller flere institusjoner som nevnt i § 1 som alle har en kapitalinteresse i eller sammen er underlagt felles ledelse med et annet foretak.

(2) Med tverrsektoriell finansiell gruppe menes gruppe som i tillegg til å omfatte enten bank, finansieringsforetak, verdipapirforetak eller forvaltningsselskap for

verdipapirfond med tillatelse til å drive aktiv forvaltning, også omfatter forsikringsselskap.

(3) Definisjonene av kapitalinteresse og felles ledelse i finansieringsvirksomhetsloven § 2a-2 bokstav h og i gjelder tilsvarende.”

Til § 3 femte ledd og § 8

Utkastet § 3 femte ledd og § 8 gir Kredittilsynet kompetanse til å gjøre unntak fra forskriften og gi utfyllende regler. En slik deling av forskriftskompetansen bør bare benyttes der regelverkets art gjør det påkrevd med en inndeling i flere nivåer, jf. ”Lovteknikk og lovforberedelse” s. 195 – 196. Vi ber departementet vurdere nøye om det er tilfelle her.

Til § 4

§ 4 annet ledd bokstav a bør avsluttes med et ”og”, for at setningen skal henge sammen.

Utkastet til § 4 består av åtte ledd. Det bør derfor overveies om paragrafen kan deles, jf. ”Lovteknikk og lovforberedelse” side 63.

Til § 7 fjerde ledd

Tall i parentes i teksten i § 7 fjerde ledd kan skape fare for sammenblanding med referansen til ledd i paragrafen. Vi anbefaler derfor å benytte en annen nummerering.

2. Utkast til forskrift om endring av utkast til forskrift om anvendelse av soliditetsregler på konsolidert basis mv.

Utkastet til forskrift om endring av konsolideringsforskriften (utsendt ved Finansdepartementets brev 14. juni 2006) gjelder, så langt vi kan forstå, en endring av det utkastet til konsolideringsforskrift som ved en inkurie først ble sendt på høring ved Finansdepartementets brev 29. juni 2006. Sammenhengen mellom de to høringene fremgår av et særskilt brev fra Finansdepartementet, også datert 29. juni 2006. Dette skaper en ytterst uoversiktlig høringsprosess.

Det er i seg selv uheldig å sende på høring forslag om endringer i et forslag til regler som allerede er på høring, og selvsagt nødvendig å unngå at endringsforslaget sendes ut før det hovedforslag som foreslås endret. Under enhver omstendighet må endringsforslaget i slike tilfelle ikke fremstå som forslag til endringer i en allerede gjeldende forskrift. I dette tilfellet skulle alle endringene ha vært innarbeidet i *ett* utkast til ny konsolideringsforskrift *før* dette ble sendt på høring.

Utkastet til forskrift om endring av utkast til ny konsolideringsforskrift, inneholder under romertall II to punkter merket (2) og (3) med materielle bestemmelser som ikke er utformet som paragrafer. Bestemmelsene må tas inn i eksisterende paragrafer eller som nye paragrafer i utkastet til ny konsolideringsforskrift.

3. Utkast til forskrift om plikt for finansinstitusjoner verdipapirforetak m. fl. til å rapportere om risikokonsentrasjoner og eksponeringer mot deltakende og tilnyttede foretak mv.

Til § 1

Forskriften skal skrives med sammenhengende setninger også når det benyttes underinndeling av ledd. Siden det er benyttet leddnummerering i utkastet, bør underinndelingen av § 1 første ledd være i bokstaver, og da med halvparentes etter hver bokstav. Ordene i underinndelingen skal ha liten forbokstav. For at de skal danne en sammenhengende setning, må teksten i de to siste bokstavene etterfølges av henholdsvis ”og” og et punktum.

Slik § 1 første ledd nå er formulert, er det ikke mulig å forstå om avslutningsordene ”som er tilknyttet foretak av eller deltakende foretak i en annen institusjon som nevnt i nr. 1 til 7, eller tilsvarende utenlandsk foretak, eller som for øvrig er underlagt konsolideringsplikt etter forskrift eller enkeltvedtak gitt av Kredittilsynet”, kun knytter seg til foretakene nevnt i nr. 7, eller om det gjelder alle foretakene i oppregningen. Siden det her er vist til ”institusjon som nevnt i nr. 1 til 7”, går vi ut fra at avslutningsordene er ment å knytte seg til alle foretakene i oppregningen. Vi foreslår på denne bakgrunn følgende formulering av første ledd:

”(1) Forskriften gjelder for følgende foretak, dersom de er tilknyttet foretak av eller deltakende foretak i et annet foretak nevnt i leddet her, eller tilsvarende utenlandsk foretak, eller dersom de for øvrig er underlagt konsolideringsplikt etter forskrift eller enkeltvedtak gitt av Kredittilsynet:

- a) banker
- b) forsikringsselskap
- c) finansieringsforetak
- d) holdingselskap i finanskonsern
- e) verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond som har tillatelse til å drive aktiv forvaltning
- f) holdingselskap som nevnt i verdipapirhandelloven § 8-12 første ledd nr. 3 og
- g) filial av en utenlandsk institusjon som nevnt i bokstav a til c og bokstav e.”

Vi foreslår følgende formulering av tredje ledd:

”(3) Foretak som ikke er underlagt tilsyn av Kredittilsynet, og som er tilknyttet foretak av, deltakende foretak i eller tilknyttet foretak av et deltakende foretak i en institusjon som nevnt i første ledd, kan pålegges plikter i medhold av forskriften her. Vilkåret er at Kredittilsynet har bedt foretaket under tilsyn om å få opplysninger i samsvar med forskriften her, og at disse ikke er utlevert.”

Det er som utgangspunkt ønskelig å unngå paragrafer med for mange ledd, jf. ovenfor. Fjerde og femte ledd synes å inneholde definisjoner av begrepene som benyttes i tredje ledd. Vi foreslår derfor at fjerde og femte ledd kan slås sammen til ett ledd.

Vi vil reise spørsmål om det er meningen å henvise til hele § 1 i § 2 første ledd første punktum, eller om det er meningen å kun henvise til § 1 *første ledd*. Uansett bør uttrykket "omfattet av denne forskriftens" erstattes med "nevnt i".

Vi foreslår at uttrykket "den som er fastsatt her" i § 2 annet ledd erstattes med "den årlige".

Vi foreslår også at § 4 om frist for innsendelse av rapporteringsskjemaet slås sammen med § 2.

Paragraf 2 kan etter dette for eksempel lyde:

"§ 2 Rapportering

(1) Foretak nevnt i § 1 [første ledd?] plikter hvert år å fylle ut rapporteringsskjema fastsatt av Kredittilsynet. De innrapporterte regnskapstallene skal være for utgangen av året. Fastsatt veiledning til utfylling av skjemaet skal følges.

(2) Kredittilsynet kan i særlige tilfeller fastsette annen rapporteringshyppighet enn den årlige.

(3) Rapporteringsskjemaet skal sendes Kredittilsynet innen utgangen av februar måned i året etter regnskapsperiodens utløp.

(4) Kredittilsynet kan pålegge rapportering til myndigheter i andre stater som fører tilsyn med tilsvarende foretak som nevnt i § 1 første ledd."

(Tillegget "nr. 1 til 7", vårt forslag "bokstav a til g", i henvisningen til § 1 første ledd i § 2 fjerde ledd er unødvendig, da henvisningen jo omfatter hele første ledd.)

Til § 3

Siden begrepet "signifikante transaksjoner og engasjement" ikke benyttes andre steder i forskriften enn i § 3, er det unødvendig med en definisjon. Vi foreslår følgende omformulering av paragrafen:

"For transaksjoner og engasjementer som nevnt i finansieringsvirksomhetsloven § 2a-8 første ledd skal rapporteringen etter § 2 omfatte transaksjoner eller engasjementer som beløpsmessig overstiger fem prosent av det samlede kapitalkravet for gruppen av foretak som omfattes av § 1 første ledd."

Til § 4

Paragrafen består bare av ett ledd, og leddnummerering bør derfor ikke benyttes, jf. ovenfor.

Til § 5

Paragraf 5 fjerde ledd er overflødig fordi hjemmelen til å pålegge "andre foretak" plikter etter forskriften følger direkte av § 1 annet og tredje ledd.

4. Utkast til endringer i internkontrollforskriften

Til § 2-3

Intensjonen med endringen i § 2-3 er etter det som er opplyst i høringsnotatet side 11, å legge ansvaret for å påse at internkontrollforskriften er oppfylt på styret i "foretaket i gruppens spiss". Justisdepartementet er i tvil om den foreslåtte endringsteksten - "foretaket med den største eierandelen" – språklig sett er naturlig å forstå i samsvar med denne intensjonen. Vi ber Finansdepartementet vurdere å benytte en tilsvarende formuleringer som er foreslått i utkastet til forskrift om endring av konsolideringsforskriften § 8: "øverste innenlandske selskap i en finansgruppe".

Vi tilføyer for ordens skyld at forslagene til endring av internkontrollforskriften må utformes som en endringsforskrift.

5. Utkast til forskrift om tilsyn og kontroll med store engasjementer til banker, finansforetak, verdipapirforetak mv.

Ny forskrift eller endringsforskrift

Utformingen av utkastet tyder på at forskriften er tenkt gitt i form av en ny forskrift til erstatning for gjeldende forskrift 23. april 1997 nr. 376. I så fall må hjemmelfeltet i utkastet reflektere dette ved at siste setning strykes. Videre bør den nye forskriften oppheve forskrift 23. april 1997 nr. 376 ved at § 13 tilføyes følgende setning:

"Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 23. april 1997 nr. 376 om tilsyn og kontroll med kredittinstitusjoners og verdipapirforetaks store engasjementer til banker, finansforetak, verdipapirforetak mv."

Alternativt kan forskriften utformes som en endringsforskrift. Vi viser her til Justisdepartementets veiledning "Lovteknikk og lovforberedelse" side 198 og sidene 37 – 84.

Underinndeling av ledd i paragrafene

Ved leddnummerering i utkastet §§ 4 og 6 bør første inndeling være i bokstaver, og ikke tall, jf. "Lovteknikk og lovforberedelse" side 65.

Videre bør forskriften ha innrykk i utkastet § 6 annet ledd, slik at det blir entydig at underpunktene 1 – 5 er del av annet ledd.

Til § 3

Utkastet § 3 utvider virkeområdet for §§ 4 og 5. Rekkefølgen på bestemmelsene bør da endres slik at § 3 kommer etter §§ 4 og 5.

Til § 4 fjerde ledd nr. 1

Bestemmelsen er språklig uklar og bør omskrives.

Til § 5 femte ledd

Kredittilsynets kompetanse til å fastsette frist etter utkastet § 5 femte ledd forutsetter at "omstendighetene gjør det forsvarlig". I lys av den alminnelige lære om misbruk av forvaltningsrettslig myndighet synes presiseringen unødvendig, og foreslås strøket.

Til § 6 annet ledd nr. 4 bokstav a og § 10 første ledd

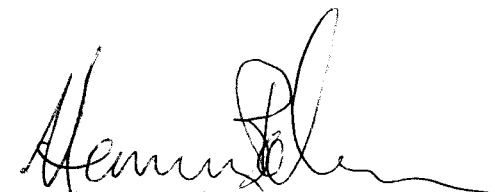
Konstruksjonen "og/eller" skal normalt ikke brukes i lovspråk, jf. ovenfor, og bør erstattes med et mer presist uttrykk. Det kan for eksempel være å velge det ene eller det andre.

Til kapittel 4

Kapittelet har overskriften "Ikrafttreden og overgangsregler". Dersom det ikke er aktuelt å gi overgangsregler, foreslår vi at overskriften endres til "Ikraftsetting".

Med hilsen

Inger Riis-Johannessen e.f.
faglig leder Forskriftsenheten

Herman Bondeson
rådgiver